

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут
бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

V Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
(Суми, 19–20 листопада 2020 року)

Суми
Сумський державний університет
2020

УДК 336.71(477)
П78

Редакційна колегія:

І. О. Школьник, д-р екон. наук, проф.
(головний редактор);
І. В. Белова, д-р екон. наук, доц., проф.;
І. І. Д'яконова, д-р екон. наук, проф.;
І. І. Рекуненко, д-р екон. наук, проф.;
С. В. Леонов, д-р екон. наук, проф.;
О. В. Кузьменко, д-р екон. наук, проф.

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 6 від 24 грудня 2020 року)*

Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (м. Суми, 19–20 листопада 2020 року) / Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 317 с.

Збірник містить тези доповідей учасників V Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України» (м. Суми, 2020 р.).

Розрахований на фахівців фінансової та банківської систем, керівників і спеціалістів підприємств усіх форм власності, науковців і студентів закладів вищої освіти.

УДК 336.71(477)

© ННІ БТ «УАБС» СумДУ, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ 9

АГЕСНКО Д.О., БЄЛОВА І.В. РОЛЬ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ.....	9
АЛЕКСЕЄНКО М.Д. РОЗВИТОК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ: ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ	12
БРИЧКО М.М., ЛІТОВЦЕВА В.Є. СУСПІЛЬНА НЕДОВІРА ЯК ПРИЧИНА І НАСЛІДОК ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ УКРАЇНИ У 2008-2009 РР.	14
БРИЧКО М.М. ДОВІРА ЯК МЕДІАТОР ТА МОДЕРАТОР ЗВ'ЯЗКУ ФІНАНСОВОГО ТА РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	17
ТКАЧЕНКО Д.О. МОРАЛЬНИЙ РИЗИК В СИСТЕМІ СТРАХУВАННЯ ВКЛАДІВ.....	21
ДЕЙНЕКА О.В., ГАПОНЬКО О.Ю., МОСКАЛЕНКО А.О. ІЄРАРХІЧНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ПОРТФЕЛЬНИМ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ БАНКУ	25
БІЛИК Ю.Л., САВЧЕНКО Т.Г. ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ В БАНКАХ УКРАЇНИ.....	28
Д'ЯКОНОВА І.І., СІНЯГОВСЬКИЙ Ю.В. ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ БАНКІВСЬКИХ КРИЗ.....	32
ВИСОЦЬКА Я.В., БЄЛОВА І.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ ЗНИЖЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ.....	36
НІКОЛЕНКО Ю.В., КРИВИЧ Я.М. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПРИБУТОК БАНКУ».....	39
ДЕХТЯР Н.А., МЕЗИНКО В.А. СПОЖИВЧЕ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	41
КРУХМАЛЬ О.В., КРИКЛІЙ О.А. ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРОБЛЕМНИХ КРЕДИТІВ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ.....	44
КРИКЛІЙ О.А., МОСКАЛЕНКО А.О. ВПЛИВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ НА ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	47
МОРДАНЬ Є.Ю., ДАВИДЕНКО Ю.С. СУТНІСТЬ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ У АСПЕКТІ ДЕТИНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	51
ЧАЛИК М.О., БЄЛОВА І.В. АНАЛІЗ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ.....	55
ПІГУЛЬ Н.Т., КІЧОВА В.В. ПРОБЛЕМНІ КРЕДИТИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ІНСТРУМЕНТАРІЙ РЕГУЛЮВАННЯ	58
НАЛБАТ Ю.Є., АЗАРЕНКО Г.М. МЕТОДИКИ РЕЙТИНГОВОЇ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ.....	62
ПАВЛЕНКО Л.О., ШАЛДА А.А. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ КРЕДИТНИЙ РИЗИК БАНКУ СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ	65

**СЕКЦІЯ 2. «ЗЕЛЕНЬ» ФІНАНСИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ 69**

МАРЕХА І.С., МАКАРЕНКО Т.Ю. СВІТОВІ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНИХ
ПОДАТКІВ 69

ЛІТВІНЕНКО А.В. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГЕНЕРАЦІЇ
ЕНЕРГІЇ З ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ 73

**СЕКЦІЯ 3. КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА
ВИКЛИКИ. 77**

БАЛАЦЬКИЙ Є.О., НІКІТЧЕНКО Є.О. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА..... 77

БОРОНОС В.Г., КОНДРАТЕНКО С.Д., ДЕМИДЕНКО К.Р. ПРОБЛЕМИ
ОЦІНКИ РІВНЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У
ПЕРІОДИ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ 80

ДЕХТЯР Н.А., ДЕРИЗЕМЛЯ К.В. ОСОБЛИВІСТЬ АНАЛІЗУ
ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА..... 83

БОРОНОС В.Г., ПРОСТАКОВ А.В., БИСТРОВА Г.В. ПРОЦЕС
ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК
ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ЙОГО ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ 87

ЖУРАВКА О.С., МИХАЛЬОВА А.С. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ
СТАНОВЛЕННЯ РИНКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНИ 90

ЖУРАВКА О.С., ФЕДОРЧЕНКО В.Г. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ СХЕМ
ТІНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ НА РИНКУ СТРАХУВАННЯ У
КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ 94

ОНІЩЕНКО М.Л., ДУТЧЕНКО О.О. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ
КОНТРОЛІНГУ..... 97

МОРДАНЬ Є.Ю., ДЕМІДОВА О.А. СТРАТЕГІЇ ФІНАНСУВАННЯ
ОБОРОТНИХ АКТИВІВ..... 100

ЗАЙЦЕВ О.В., НІКІТІН Д.В. КОНЦЕПЦІЯ НОВОГО ОПЕРАТИВНОГО
МЕХАНІЗМУ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ .. 104

ПІГУЛЬ Н.Г., КОНАШКОВА А.О. СУТНІСТЬ ТА ЕТАПИ УПРАВЛІННЯ
ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА..... 109

ПІГУЛЬ Н.Г., КУЗНЕЦОВА Є.А. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ
ЛІКВІДНІСТЮ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА 113

**СЕКЦІЯ 4. МІЖНАРОДНІ ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У
ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ. СВІТОВА ФІНАНСОВА АРХІТЕКТУРА:
ВЕКТОРИ ЗМІН..... 116**

BURNAKOVA V., TROIAN M. STOCK MARKET OF UKRAINE: PROBLEMS
AND PROSPECTS FOR FUTURE DEVELOPMENT..... 116

БОРОНОС В.Г., ВІДМЕНКО Ю.В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ 119

ЗАЙЦЕВ О.В., МАРТИМ'ЯНОВ А.С. ТОРГІВЕЛЬНІ ОПЕРАЦІЇ З ЗОЛОТОМ	123
СЕМЕНОГ А.Ю., КОБЕЦЬ Ж.О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ КРИПТОВАЛЮТНОГО РИНКУ	127
PEREDERII T., TROIAN M. REGULATION INTERNATIONAL FINANCIAL MARKETS IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION	131
КУБАХ Т.Г. МІЖНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНИ: ОЦІНКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ	135
СЕКЦІЯ 5. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН.....	139
САМУСЕВИЧ Я.В., ВОРОНЦОВА А.С., КРАВЧУК Я.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАРУБІЖНИХ ПРАКТИК ЩОДО СПРАВЛЯННЯ РЕСУРСНИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ.....	139
СОЛОДУХА М. АКТУАЛЬНІ ТРЕНДИ У СКЛАДАННІ НЕФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНИМИ КОМПАНІЯМИ	143
МАКАРЕНКО І.О., СМОЛЕННІКОВ Д.О., КРАВЧЕНКО Д.О. СКОРИНГОВА СИСТЕМА ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗВІТІВ ПРО УПРАВЛІННЯ БАНКІВ УКРАЇНИ.....	145
КОБИЛЯЦЬКА Л., МАКАРЕНКО І.О. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВНЕСЕННЯ ЗМІН В ОБЛІКОВУ ПОЛІТИКУ ПІДПРИЄМСТВА	148
МАРТИШКО М.С., САВЧЕНКО Т.Г. ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОЗОРОГО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ	151
СЕКЦІЯ 6. ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ.....	156
ДЕХТЯР Н.А., АЗІМОВ К.Р. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗМІЦНЕННЯ	156
БОНДАРЕНКО Є.К., СТЕЛЬМАХ В.С. ПОНЯТТЯ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇЇ ПРОВЕДЕННЯ В УКРАЇНІ.....	159
ТРИПОЛЬСЬКА Т.Г. ДОДАТКОВЕ ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	162
КУБАТКО О.В., ДІДЕНКО І.В., ВАСИЛЬЄВА Т.А., ГРИГОРЕНКО О.В. РЕГІОНАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ ВПЛИВУ COVID-19 НА ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ: ДОСВІД УКРАЇНИ	166
ДІДЕНКО І.В. ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	169
ZHUKOVA T., OTROSCHENKO L.S., LYSENKO D. DECENTRALIZATION IN SUMY: ANALYSIS OF THE BUDGETS OF THE UNITED TERRITORIAL COMMUNITIES	171
ШКОЛЬНИК І.О., ЧЕРКАЙ О.О. ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ КОНТРОЛЕРІВ ПУБЛІЧНИХ РАХУНКІВ В США	174

ЛЮТА О.В., ГУЧКО І.Р. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ: ЇХ СУТНІСТЬ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ.....	177
RYABUSHKA L., YUSIUK A. THE IMPACT OF FISCAL RISKS ON PUBLIC DEBT AND MACROECONOMIC INDICATORS	181
КОНОНЕНКО С.В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ»	185
ТЮТЮНИК І.В., ЗОЛКОВЕР А.О., ЛЮЛЬОВ О.В., ВИСОЧИНА А.В., КВІЛІНСЬКИЙ О.С. СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ТІНЬОВОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	189
ЛОБОДІНА З.М. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО ФОНДУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЯК ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	192
ДЕХТЯР Н.А., ПАСЬКО К.Є. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	196
ДЕХТЯР Н.А., ДЕЙНЕКА О.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ	199
ЖУРАВКА О.С., БОСАК І.Л. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ, ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ФОНДУ БОРОТЬБИ З COVID-19.....	202
ФЕДЧЕНКО К.А. ЕКОНОМІЧНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ КРАЇНИ: БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ ТА ТРЕНДОВИЙ АНАЛІЗ.....	206
РЯБУШКА А.Б., КУЛІШ О.В. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ПЛАНУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ..	210
СЕКЦІЯ 7. СУЧАСНІ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІЙ СИСТЕМІ	
.....	213
ГРИЦЕНКО К.Т. АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ БАНКУ.....	213
DUN V., MYNENKO S. WAYS TO USE MACHINE LEARNING METHODS FOR CREDIT SCORING.....	217
КУРОВСЬКА Ю.В., МИНЕНКО С.В. РОЗВИТОК БЕЗГОТІВКОВИХ СПОСОБІВ РОЗРАХУНКУ ТА ДОПОМІЖНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ	221
СМІЯНОВ В.А., ЛЮЛЬОВ О.В., КАЦА М.О. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ФІНАНСОВІ ОЧІКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	224
БРАТУШКА С.М., ЯЦЕНКО В.В. РЕГРЕСІЙНА МОДЕЛЬ ОЦІНКИ ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА БАНКУ	228
PIVEN V., MYNENKO S. CRM-SYSTEMS IN BANKING: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES.....	233
ПАХНЕНКО О.М. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СИСТЕМНОЇ ДИНАМІКИ У ФІНАНСОВІЙ ПОЛІТИЦІ ДЕРЖАВИ	236

ПЕТРЕНКО К.Ю., МИНЕНКО С.В. АНАЛІЗ СТАНУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	239
OSTROVSKYI O., KOIVICHUK V., KHODTSEVA A. BUSINESS PROCESSES MODELLING FOR INFORMATION PRODUCT SALES	243
ОЛІЙНИК В.М., БРАТУШКА С.М. КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СПОЖИВАЧА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ	247
ШРАМКО Е.В., МИНЕНКО С.В., БОЙКО А.О. REGTECH У СУЧАСНОМУ БАНКІНГУ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	251
РОЖКОВА М.С., КОЙБІЧУК В.В. СТРАТЕГІЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ.....	255
ЛЄОНОВ С.В., ВАСИЛЬЄВА Т.А., КУЗЬМЕНКО О.В., КУШНЕРЬОВ О.С., СКРИНЬКА Л.О. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БАЗИ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ДОХОДІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	260
СКРИНЬКА Л.О., ГАРБАР Я.С., КУЗЬМЕНКО О.В. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПРОТИДІЇ КІБЕРШАХРАЙСТВАМ ТА ЛЕГАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ДОХОДІВ НА ОСНОВІ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ ВИЖИВАННЯ.....	265
РАДЬКО В.В., ДІДЕНКО І.В. ОЦІНКА ІНТЕГРАЛЬНОГО ІНДЕКСУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	269
ЛЕБЕДЄВА Ю.В., ДІДЕНКО І.В. BUILDING A DFD DIAGRAM FOR THE SHIPPING AND SUPPLY DEPARTMENT (PRODUCTION AND TESTING).....	272
СЕКЦІЯ 8. ФІНАНСОВИЙ РИНОК В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	275
БОНДАРЕНКО Є.К., ПЕТРЕНКО Ю.О. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ АВТОСТРАХУВАННЯ	275
БУХТІАРОВА А.Г., КОНАШКОВА А.О. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ОСНОВИ ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЯ СХЕМ НЕЛЕГАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ	278
ВЯЛКОВА В.В., ТРОЯН М.Ю. ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА РОЗВИТОК ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	282
ALEKSEYENKO L., TULAI O., KOSOVYCH O. PRUDENTIAL REGULATION OF INSURANCE ACTIVITIES IN UKRAINE	285
LYSENKO D., TROIAN M. DEVELOPMENT AND ORGANIZATION OF DERIVATIVES FUNCTIONING IN THE FINANCIAL MARKET OF UKRAINE.....	289
РЕКУНЕНКО І.І., МАЛИШЕВСЬКА О.О. ВПЛИВ FINTECH НА ДАЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ.....	292
ДУНАЄВ М.С., ЗАХАРКІН О.О., ОТРОЩЕНКО Л.С. ANALYSIS OF THE UKRAINIAN DERIVATIVES MARKET STATE.....	296

ПЛАСТУН О.Л. ЕВОЛЮЦІЯ ЦІНОВИХ ЕФЕКТІВ ПІСЛЯ АНОМАЛЬНИХ ОДНОДЕННИХ ЦІНОВИХ КОЛИВАНЬ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ США	299
YEREMENKO O., TROIAN M. THE RELATIONSHIP BETWEEN THE GROWTH OF THE ECONOMIC FIELD AND THE DEVELOPMENT OF STOCK MARKETS	301
ПОХИЛЬКО С.В., ЄРЕМЕНКО А.О. СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК МАЙДАНЧИК ДЛЯ СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЕКТІВ....	305
КУБАХ Т.Г., БОГОМАЗ М.О. СУЧАСНИЙ СТАН ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	312
СЕМЕНОГ А.Ю., СУХОМЛИН А.А. СУТНІСТЬ ЦИФРОВОЇ ВАЛЮТИ ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ	307

УДК 336.71

Мартишко Марія Сергіївна,

магістратнка,

Савченко Тарас Григорович,

д.е.н., професор,

Сумський державний університет, м. Суми

**ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОЗОРОГО
ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ**

В умовах стрімких та непередбачуваних змін економічного середовища виникає потреба у формуванні актуального інформаційного забезпечення, яке зможе в повній мірі задовольнити потреби користувачів та дозволить прийняти зважені й ефективні рішення. Наразі фінансова звітність, яка раніше вважалася головним джерелом інформації про діяльність господарюючого суб'єкта, потребує структурних доповнень, що допоможуть в повній мірі відобразити усі аспекти його діяльності. Тож все частіше спостерігається підвищення інтересу до нефінансових даних, що додатково розкривають інформацію про вплив на середовище, в якому функціонує суб'єкт господарювання. Відносно новим інструментом, який поєднує в цілісну систему фінансові та не фінансові показники, є інтегрована звітність.

Виникнення даного виду звітності, зокрема, обумовлювалось процесом впровадження концепції сталого розвитку світовою спільнотою, головною ідеєю якої є збалансування економічних, соціальних та екологічних аспектів діяльності суб'єкта господарювання. Тому постала необхідність у підготовці розгорнутих та публічних відомостей, які допоможуть сформувати дозволять відслідковувати як організація впливає на захист навколишнього середовища, вирішує соціальні питання, наскільки відкрито веде бізнес та чи прагне до стійкого розвитку.

Головні аспекти формування інтегрованої звітності відображені в Міжнародному стандарті з інтегрованої звітності [1], який в 2013 році розробила Міжнародна рада по інтегрованій звітності. Відповідно до цього документу в даному виді звітності повинна розкриватися детальна інформація за наступними елементами:

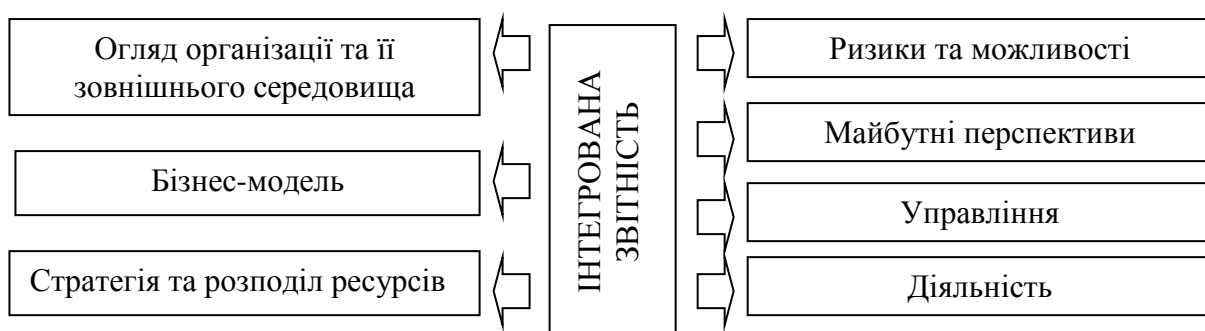

Рисунок 1. – Основні елементи інтегрованої звітності

Джерело: Сформовано авторами на основі [1]

Таким чином, інтегрований звіт є своєрідною цілісною моделлю діяльності суб'єкта, адже в ньому мають відобразитися відомості про структуру, види діяльності, положення на ринку, слабкі та сильні сторони, визначені цілі, а також план їх реалізації. Також, порівняно з формами фінансової звітності, де детально розглядається фінансовий капітал, при формуванні інтегрованого звіту перелік капіталів розширюється і додаються виробничий, людський, інтелектуальний, соціальний та природний, які виступають джерелами вигод підприємства і дають можливість оцінити його

вартість [2]. Максимальну користь від інтегрованої звітності можна отримати тільки якщо при її складанні керівництво орієнтується на принципи стратегічної спрямованості; орієнтації на майбутнє; структурованості та чіткості; своєчасності; зрозумілості та прозорості інформації. Враховуючи всі ці вимоги, компанія має сформувати достовірну звітність і таким чином задовольнити інформаційні потреби та запити зацікавлених осіб, що в свою чергу впливає на формування репутації компанії, яка є фактором конкурентних переваг на ринку [3].

Підвищення економічного добробуту є однією із цілей сталого розвитку, тому важливою умовою ефективного зростання економіки постає необхідність відкритого ведення бізнесу, яке дозволить контролювати діяльність суб'єктів та попереджувати неправомірні дії. Адже при формуванні максимально достовірних відомостей як про позитивну, так і негативну діяльність підприємства, виникає змога детальніше оцінити всі загрози та ризики. Насамперед, важливим є максимальне відображення всіх можливих ризиків, які можуть надати уявлення про ймовірність порушення законодавства, використання корупційних схем, що в сукупності можуть бути передумовами детінізації бізнесу. Тому інтегрована звітність через підвищення транспарентності може запобігати виникненню різних ризиків, зокрема пов'язаних із незаконною податковою мінімізацією та корупцією.

Особливо важливим є ведення прозорої діяльності для залучення інвестиційних надходжень. Адже в результаті опрацювання інтегрованого звіту інвестори повинні зрозуміти, що підприємство, яке свідомо та правдиво описує усі аспекти своєї діяльності керується принципами соціальної відповідальності, орієнтоване на забезпечення стійкого зростання у довгостроковій перспективі, дійсно заслуговує на довіру та є потенційним об'єктом для інвестування.

На даний момент уніфікованої форми звіту не визначено, тому керівництво самостійно формує структуру свого інтегрованого звіту, враховуючи особливості функціонування установи. На нашу думку, однією з основних проблем що стримують розвиток даного виду звітності є побоювання

керівництва, що детальне відображення діяльності може бути використане конкурентами проти організації, адже разом з загальнодоступними показниками, підприємство має публікувати частину управлінської інформації, яка зазвичай є закритою.

Однак, незважаючи на певні проблеми, впровадження інтегрованої звітності все ж таки набуває популярності. Україна також визнала Глобальні цілі сталого розвитку та зобов'язалася їх дотримуватися. Документом, який повинен враховуватись при визначенні стратегічних напрямків довгострокового розвитку нашої держави, є Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» [4]. До недавнього часу основними проблемами впровадження прозорості звітності в Україні були відсутність державного регулювання та низький рівень розуміння, прийняття та використання в поточній діяльності компаній розгорнутої не фінансової інформації [5]. Проте Урядом робляться кроки до впровадження комплексної звітності, яка інформуватиме про фінансову діяльність суб'єктів бізнесу та досягнення ними концепції сталого розвитку. Певним аналогом інтегрованого звіту в українському законодавстві виступає Звіт про управління, який відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», представляє собою «документ що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності» [6].

Таким чином, інтегрована звітність виступає новою формою комунікації із зовнішніми і внутрішніми користувачами, адже детальне висвітлення всіх аспектів функціонування господарюючого суб'єкта, дає змогу зацікавленим особам отримати повну та розгорнуту інформації для прийняття рішень. Тому її цілком можна вважати інструментом, що забезпечує прозоре ведення бізнесу організації, результатом чого є зростання рівня довіри до підприємства, підвищення конкурентоспроможності та зниження різноманітних ризиків, зокрема, пов'язаних із тінізацією діяльності. Все це, в свою чергу, впливає на збалансований розвиток економіки та суспільства.

Дослідження виконане у рамках держбюджетної науково-дослідної роботи №0120U100473 «Формування інструментарію детінізації економіки України на основі каузального моделювання траєкторій взаємодії фінансових посередників».

Список використаної літератури:

1. The International <IR> Framework URL: <https://integratedreporting.org/wpcontent/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>.
2. Костюченко В.М. Інтегрована звітність як інноваційна модель звітності корпоративних підприємств України. В.М Костюченко, Н.В Богатир. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 8. 2015. С. 1126-1130.
3. Smolennikov, D., Kostyuchenko, N. (2017). The role of stakeholders in implementing corporate social and environmental responsibility. Business Ethics and Leadership, 1(1), 55-62. Doi: 10.21272/bel.2017.1-07
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Редакція від 14.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
5. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
6. Makarenko, I., Sirkovska, N. (2017). Transition to sustainability reporting: evidence from EU and Ukraine. Business Ethics and Leadership, 1(1), 16-24. Doi: 10.21272/bel.2017.1-02